

Ontdek waar je kansen voor onderwijsontwikkeling liggen met Samenwerkend leiderschap

Om tot een hecht team te komen, moet je het eens zijn over de aanpak en elkaar steunen. Dan kom je tot de beste prestaties. Het team krijgt meer werkplezier en de leerlingen hebben daar baat bij. We spreken voorzitter college van bestuur van Stichting SOM Marjan Bastiaansen-Ars. Zij volgt momenteel het incompanytraject onder leiding van onderwijsadviseurs Sanne Wensink en Sjoerd van Loon.

TEKST: ELISAH WALBURG
FOTOGRAFIE: BART VAN VLIET

In de training 'Samenwerkend leiderschap' krijg je inzicht in hoe je gezamenlijk met je team duurzame schoolorganisatieontwikkelingen kunt realiseren. Je reflecteert hierbij nadrukkelijk op je eigen leiderschapsstijl en handelen. Je kunt de training individueel volgen, nog krachtiger is als je deze met andere schoolleiders van jouw organisatie volgt. De training is gebaseerd op het gelijknamige boek *Samenwerkend leiderschap* van de Amerikaanse onderwijswetenschapper Peter DeWitt. Hierbij maakt DeWitt gebruik van de zes sterkste factoren van invloed (uit de meta-analyse van John Hattie) die het leerproces van leerlingen het meest beïnvloeden.

Marjan is door Bazalt Groep ondersteund bij de ontwikkeling van het nieuwe strategisch beleidsplan. Tijdens dit traject kwam Marjan in aanraking met Samenwerkend leiderschap. Marjan: "Een nieuwe bestuurder brengt ook veranderingen met zich mee. Iedereen ging zich weer afvragen: wat vinden wij belangrijk binnen de stichting? Die vraag stelde ik zelf ook in het kader van het strategisch beleidsplan."

‘Door de training Samenwerkend leiderschap spreken we nu dezelfde taal.’

Maar ook: als we het samenwerken zo belangrijk vinden, want SOM staat voor samen onderwijs maken, hoe kunnen we er dan voor zorgen dat we daar dan ook dezelfde taal in gaan spreken? Het traject Samenwerkend leiderschap helpt daarbij. Het doel is focus op het onderwijsinhoudelijke leerproces van leerlingen in de dagelijkse praktijk van teams en schoolleiders. Precies datgene waar ook stichting SOM voor staat. Het was dus vanzelfsprekend om deze training in gezamenlijkheid, bestuur en schoolleiders, te volgen bij Bazalt Groep."

V.l.n.r. Sanne Wensink, Marjan Bastiaansen-Ars en Sjoerd van Loon

Dezelfde taal

Marjan: "Door de training Samenwerkend leiderschap spreken we nu dezelfde taal. We weten wat we bedoelen als we het hebben over 'meet', 'model' en 'motivate'. En dat zijn termen die we dan ook bewust gebruiken. We leren elkaar en elkaars onderwijspraktijk ook beter kennen. En dat is het voordeel van het incompanytraject. Je gaat er met je eigen club mee aan de slag. Het is ook fijn om elkaar weer te ontmoeten. COVID heeft er ook bij de schoolleiders ingehakt. Waardoor elkaar ontmoeten als collega-schoolleider minder vaak kon plaatsvinden. We spreken nu niet alleen dezelfde taal. We vinden het bijvoorbeeld allemaal belangrijk om kansgelijkheid van kinderen verder te ontwikkelen. Maar dat vraagt van jou als schoolleider ook wel echt dat je daar een actievere rol in neemt om je team daarin mee te nemen. Ik noem het 'dezelfde taal'."

De training

Samenwerkend leiderschap biedt handvatten om onderwijsontwikkeling te realiseren vanaf de werkvloer, niet vanachter je bureau. Onderdeel van deze training zijn drie trainingsbijeenkomsten. Hier draait het om het versterken van de leiderschapsrol, waarbij je samen met je team voortdurend gericht bent op het leer- en ontwikkelproces van leerlingen. Marjan: "De pluspunten van de trainingdagen vind ik vooral de tijd nemen om gewoon eens met elkaar te zitten en met elkaar door te praten over de onderwerpen binnen Samenwerkend leiderschap. Je krijgt nog meer een kijkje in de keuken van elkaar en de ontwikkeling waar iedereen staat. Ook de dilemma's waar collega's mee worstelen."

Het is dan mooi om te zien dat je bij elkaar hulp kunt gaan zoeken en dan ook de her- en erkenning ziet. Dat doet dan wat in de vorming van het team. Ik leer daardoor mijn schoolleiders nog beter kennen omdat ik zelf ook deelneem aan de trainingen. Dus ik zie hoe we reageren op elkaar. Waar we mee zitten, waar we trots op zijn. Maar ook dat ik óók diezelfde taal spreek. Het vraagt van mij dus net zo goed om te 'ontmoeten' en 'model' te staan en te 'motiveren'. Het is een hulpmiddel om je verder te ontwikkelen."

Marjan vult aan: "Tijdens de training krijgen alle schoolleiders ook huiswerk mee. Dat was best wel even spannend. Je moet een logboek bijhouden en je moet een plan van aanpak maken. In de afsluitende bijeenkomst presenteerden de schoolleiders hun plannen van aanpak, in relatie tot hun schoolontwikkeling."

‘Ik leer mijn schoolleiders nog beter kennen.’

Mooi om te constateren dat deze presentaties stevig onderbouwd werden door theoretische achtergrondinformatie. Dit verduidelijkt ook naar elkaar de context en de situatie waarin de schoolleider met zijn team zich bevindt. De gezamenlijke raakvlakken zijn het versterken van de professionele cultuur. Samenwerkend leiderschap heeft opgeleverd dat we ons in veiligheid en vertrouwen samen verder ontwikkelen, zowel op teamniveau als op stichtingsniveau. We spreken steeds meer dezelfde taal."

Samenwerkend leiderschap

Een schoolleider die streeft naar samenwerkend leiderschap gelooft in de kracht van het team en heeft als doel om gezamenlijk met alle betrokkenen het leren en de ontwikkeling van leerlingen binnen de school te optimaliseren. De training Samenwerkend leiderschap staat voor het initiëren en stimuleren van de onderwijsinhoudelijke dialoog en reflectie. De schoolleider brengt samen met zijn team acties tot stand om het leerproces van leerlingen te verbeteren.

De training is geaccrediteerd door het schoolleidersregister. Schoolleiders kunnen de training volgen voor de herregistratie.

Kijk voor meer informatie op: www.bazaltgroep.nl/dienst/samenwerkend-leiderschap/